

بسم الله الرحمن الرحيم

تخت جمشید

www.ketab.ir

گردآورنده: فرشته امینی

امینی، فرشته . ۱۳۶۳.

سرشناسه

تخت جمشید= Persepolis /گردآورنده فرشته امینی

عنوان و نام پدیدآور

تهران: پارمیس، ۱۴۰۰

مشخصات نشر

۲۵۶ص. : مصور؛ ۱۱*۱۷ س. م.

مشخصات ظاهری

978-622-7228-08-3

شابک

فیبا

وضعیت فهرست نویسی

موضوع

موضوع

Persepolis (Iran)

موضوع

تخت جمشید -- تاریخ

موضوع

Persepolis (Iran)--History

موضوع

DSR ۵۵

رده بندی کنگره

۹۵۵/۶۳۷

رده بندی دیویی

۷۳۷۸۷۵۴

شماره کتابشناسی ملی

اشارات پارس

ناشر پارمیس

تخت جمشید

گردد آورده بسته امینی

دوم ۱۴۰۳

۲۰۰ نسخه

تخت جمشید

محمد

نوبت چاپ

شمارگان

لیتوگرافی

صحافی

شابک

۹۷۸-۶۲۲-۷۲۲۸-۰۸-۳

خیابان کارگر جنوبی، پایین تر از میدان حر،

کوچه حاتمی، پلاک ۲۷

تلفن: ۶۶۴۹۶۹۲۵ - ۶۶۴۹۷۱۲۴

تلفکس: ۶۶۴۷۵۹۳۰

www.parmispublisher.ir

SCAN ME

«حق چاپ برای ناشر محفوظ می باشد»

فهرست

- ۸ آشنایی با تاریخ هخامنشی
- ۱۰ دودمان هخامنشی
- ۱۱ نام تخت جمشید در طول تاریخ
- ۱۳ آغاز راه برای شکل‌گیری پارسه (تخت جمشید)
- ۱۷ اوج تمدن هخامنشیان
- ۱۸ مطالعات در مورد تخت جمشید
- ۲۰ کارکرد اصلی تخت جمشید در تاریخ
- ۳۰ مراحل ساخت تخت جمشید
- ۳۳ شبکه‌ی آبراه زیرزمینی و فاضلاب
- ۳۵ خزانه‌ی سلطنتی
- ۳۷ چاه سنگی
- ۳۹ بیرون آوردن دیوار جنوبی تختگاه تخت جمشید بعد از ۸۰ سال
- ۴۱ نمای کلی تخت جمشید
- ۴۱ ورودی تخت جمشید
- ۴۵ دروازه‌ی ملل
- ۵۵ تخته سنگ شبه حوض
- ۵۶ خیابان سپاهیان

دروازه‌ی نیمه تمام

۵۸

کاخ صدستون

۶۲

دیوارها و برج‌های پدافندی تخت جمشید

۷۳

کاخ آپادانا

۷۵

کاخ سه در

۱۲۳

کاخ اختصاصی داریوش بزرگ-تچر

۱۴۱

نمونه‌ای از کتیبه‌های حکاکی شده بر روی دیواره‌ها

۱۵۷

کاخ ج

۱۵۹

کاخ ه

۱۶۱

کاخ د

۱۶۲

کاخ هدیش

۱۶۲

کاخ ملکه یا حرمسرا

۱۶۶

سنگ نوشته‌ی خشایارشا در موزه‌ی ملی ایران

۱۷۴

پیکره‌ی داریوش

۱۵۷

آرامگاه اردشیر سوم

۱۸۰

نقش رستم

۱۸۳

آرامگاه داریوش

۱۹۱

آرامگاه خشایارشا

۲۲۳

۲۲۶	آرامگاه اردشیر یکم هخامنشی
۲۲۸	آرامگاه داریوش دوم
۲۳۱	آثار نقش رستم
۲۳۹	آثار ساسانی در نقش رستم
۲۵۱	سوزاندن تخت جمشید و پایان شکوه آن
۲۵۶	منابع

آشنایی با تاریخ هخامنشی^۱

ایرانیان شاخه‌ای از اقوام هند و اروپایی بودند که سه هزار سال پیش به فلات پهناور ایران کوچ کردند و در جای‌جای آن ساکن شدند. در ناحیه‌ی جنوبی ایران، استانی به نام فارس قرار دارد که در گذشته بخشی از ایالت پارس یا فارس بوده که شامل استان‌های فارس کنونی، بوشهر، استان هرمزگان، استان کهگیلویه و بویراحمد و نیز استان یزد و شهرستان بهبهان از استان خوزستان می‌گشت.

سال ۵۵۰ پیش از میلاد، کوروش بزرگ^۲ که شهریار یکی از قبایل پارس بود با هم‌پیمان ساختن اقوام آریایی تبار پارس و ماد، بنیان امپراتوری منحصر به فردی را گذاشت که براساس قانون پذیرش و احترام به فرهنگ‌ها و مذاهب دیگر بنا شد. جایی که تورات^۳، کوروش بزرگ را ناجی یهودیان از اسارت بابلیان می‌داند و هم‌چون^۴، تاریخ‌دان یونانی تبار سده‌ی چهارم پیش از میلاد، نیز از او به منزله‌ی پادشاه عادل و درایت و بی‌ریا، اهل راستی که همه را مجذوب خویش ساخته بود، نام برده است. نام پسر او، اردشیر^۵ که در سال ۴۸۶ پیش از میلاد کوروش بزرگ، پس از نزدیک به ۶۰ سال فرمانروایی در جنگ با اقوام شمالی به قتل رسید و پسرش، کمبوجیه^۶ بر تخت نشست، پس از مرگ کمبوجیه، کوروش وارثی برای پادشاهی نداشت (بردیا^۷، پسر اردشیر کوروش به دست برادرش کمبوجیه به قتل رسید) و داریوش که از نزدیکان و هم‌خونان کوروش بزرگ به شمار می‌رفت، به تاج و تخت هخامنشی رسید و از ۵۲۲ تا ۴۸۶ قبل از میلاد به مدت ۳۶ سال بر ایران حکومت کرد. خشایارشا^۸ یا خشایارشا که نوه‌ی دختری کوروش بود، ۲۰ سال بر ایران حکمرانی کرد و پس از او به

^۱ Achaemenes (Xšāça)

^۲ Cyrus the Great

^۳ Torah

^۴ Xenophon

^۵ Cambyses

^۶ Bardiya

^۷ Xerxes

ترتیب، اردشیر اول^۱ به مدت ۴۳ سال، داریوش دوم^۲ به مدت ۲۰ سال، اردشیر دوم ۴۴ سال، اردشیر سوم ۲۱ سال و داریوش سوم ۶ سال، بر تخت شاهی تکیه زدند.

قلمرو هخامنشیان بسیار گسترده بود، این امپراتوری از یک سو از هند تا مرزهای یونان و از سوی دیگر از مصر تا جنوب روسیه‌ی امروزی گسترش داشت. برای اداره‌ی این سرزمین پهناور که ۲۸ ملت گوناگون را در برمی‌گرفت، اقدامات بی‌نظیری انجام شد. شاهان هخامنشی به جای یک پایتخت، دارای چهار پایتخت بودند که در طول سال در آن‌ها اقامت می‌کردند. پایتخت‌ها در چهار مرکز اصلی تمدن‌های باستانی آن روزها بنا شده بود، یعنی بابل، شوش، هگمتانه و پارسه یا تخت جمشید.

در دوران باستان، مردم ایران به کوچ‌نشینی و استفاده از مکان‌هایی برای بیلاق و قشلاق علاقه داشتند. این عمل را مانند آیینی محترم و ارزشمند، می‌ستودند. پادشاهان و حاکمان امپراتوری هخامنشی نیز از این قاعده مستثنی نبوده و این عادت باستانی کوچ‌نشینی به عنوان یکی از مهم‌ترین وظایف خود، رعایت می‌کردند. آن‌ها معمولاً در فصل بهار سال در شوش و بابل زندگی می‌کردند و در فصل گرم سال به همدان نقل مکان می‌کردند، چرا که همدان، در دامنه‌ی کوه الوند قرار داشت و از آب و هوایی مطبوع، تازه و مناسب برخوردار بود. سه شهر بابل، شوش و همدان به عنوان پایتخت اداری، سیاسی و اقتصادی پادشاهان هخامنشی به شمار می‌آمدند.

در این میان، پاسارگاد و پارسه از دیگر شهرهایی بودند که به عنوان پایتختی آیینی برای آن‌ها محسوب می‌شدند و جزو مکان‌های مقدس بودند. پاسارگاد، مکانی برای اجرای آیین و تشریفات تاج‌گذاری پادشاهان هخامنشی و پارسه نیز برای برگزاری برخی از تشریفات مهم دیگر مورد استفاده قرار می‌گرفت.

¹ Artaxerxes I of Persia

² Darius II

دودمان هخامنشی

- پادشاهی هخامنش در سال‌های ۷۰۰ تا ۶۷۵ قبل از میلاد.
- پادشاهی چیش‌پیش^۱ در سال‌های ۶۷۵ تا ۶۴۰ قبل از میلاد.
- پادشاهی آریارمن^۲ ۶۴۰ تا ۶۱۵ قبل از میلاد.
- پادشاهی کوروش اول (پدر بزرگ کوروش بزرگ) در سال‌های ۶۴۰ تا ۶۰۰ قبل از میلاد.
- پادشاهی ارشام^۳، شاه انشان در سال ۶۱۵ قبل از میلاد.
- پادشاهی کمبوجیه اول (پدر کوروش بزرگ) در سال‌های ۶۰۰ تا ۵۵۹ قبل از میلاد.
- پادشاهی ویشتاسپ^۴ شاه.
- پادشاهی کوروش بزرگ، شاهنشاه بزرگ تاریخ ایران و جهان در سال‌های ۵۵۹ تا ۵۲۸ قبل از میلاد.
- پادشاهی داریوش بزرگ (فرزند کوروش بزرگ).
- پادشاهی کمبوجیه دوم (فرزند داریوش بزرگ) در سال‌های ۵۲۸ تا ۵۲۲ قبل از میلاد.
- پادشاهی داریوش بزرگ، شاهنشاه بزرگ ایران زمین در سال‌های ۵۲۲ تا ۴۸۶ قبل از میلاد.
- پادشاهی خشایارشا بزرگ، فرزند داریوش بزرگ در سال‌های ۴۸۶ تا ۴۶۵ قبل از میلاد.
- پادشاهی اردشیر اول (ملقب به اردشیر دراز دست) در سال‌های ۴۶۵ تا ۴۲۴ قبل از میلاد.
- پادشاهی داریوش دوم در سال‌های ۴۲۴ تا ۴۰۴ قبل از میلاد.
- پادشاهی اردشیر دوم در سال‌های ۴۰۴ تا ۳۵۸ قبل از میلاد.

^۱ Teispes^۲ Ariaramnes^۳ Arsames^۴ Hystaspes